VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

LTAE3 2021

Työ- ja elinkeinojaosto 2.6.2021

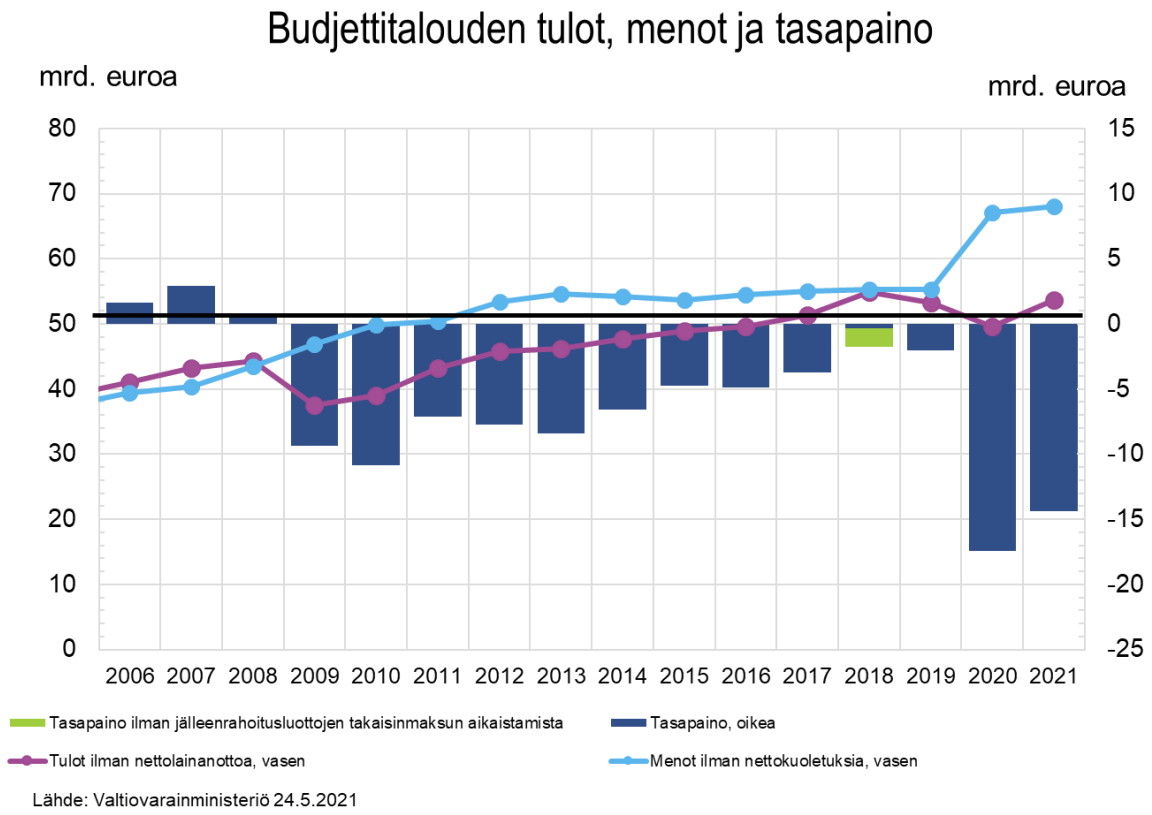
LTAE3 2021

- Menot +2 172 milj. euroa
- Tulot -185 milj. euroa
- Tasapaino -2 357 milj. euroa

Budjettitalouden tasapaino

Varsinaisten tulojen 185 milj. euron vähennys ja määrärahojen 2 172 milj. euron lisäys → LTAE3 lisää valtion nettolainanoton tarvetta n. 2 357 milj. eurolla, josta n. 117 milj. euroa liittyy EU-rahoitteiseen RRF-kokonaisuuteen.

Valtion nettolainanotoksi v. 2021 arvioidaan n. 14,4 mrd. euroa.

Lähde: Valtiovarainministeriö 24.5.2021

Tasapaino:

2017 (TP): -3,7 mrd. euroa

2018 (TP): -0,4 mrd. euroa

2019 (TP): -2,0 mrd. euroa

2020 (TP): -17,4 mrd. euroa

2021 (LTAE3): -14,4 mrd. euroa

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Valtiontalouden kehys vuodelle 2021 (1/2)

- TAE:n 2021 yhteydessä hallitus linjasi koronavirusepidemiasta johtuen, että tilanteen epävarmuuden takia vuodelle 2021 varataan ylimääräinen 500 milj. euron kehysvaraus käytettäväksi kertaluonteisiin ja finanssipoliittisesti pakollisiin koronavirustilanteesta aiheutuviin menotarpeisiin.
- Koronavirustilanteen jatkuminen vaikeana ja mm. siihen liittyneet rajoitus- ja tukitoimet ovat johtaneet tilanteeseen, jossa em. kehysvaraus on osoittautunut liian pieneksi.
- Em. kehysvarausta korotetaan 1 350 milj. eurolla yhteensä 1 850 milj. euron tasolle. Tästä 1 350 milj. euron korotuksesta 650 milj. euroa on varattu siirtoon valtiontakuurahastolle Finnvera Oyj:n vientitakuu- ja erityistakaustoiminnan pääomittamista varten eikä se ole käytettävissä muihin menoihin.
- Jos edellä mainittuja menoja aiheutuu vähemmän kuin mihin kehyksessä on varauduttu, erotusta ei käytetä muiden menojen lisäämiseen.
- Koronaan liittyvät välittömät terveysturvallisuuden kustannukset katetaan kehyksen ulkopuolisina menoina.

Valtiontalouden kehys vuodelle 2021 (2/2)

- Kehykseen luettavia menoja ehdotetaan lisättäväksi kaikkiaan 1 221 milj. eurolla, josta osa katetaan normaalista lisätalousarviovarauksesta ja osa ”koronavarauksesta”.
- LTAE3 jälkeen jakamaton varaus on yhteensä 410,5 milj. euroa. Tästä on lisätalousarviovarausta 90 milj. euroa ja ”koronavarausta” 320 milj. euroa.
- Kehyksen ulkopuolisiin menoihin ehdotetaan yhteensä 950 milj. euron lisäystä, josta 232 milj. euroa kohdistuu mm. rokotteiden hankintaan ja covid-19-viruskantojen sekvensointiin ja 117 milj. euroa elpymis- ja palautusmistukivälineen (RRF) menoihin.

Elpymis- ja palautumistukivälineen esitykset (milj. euroa)

	LTAE3 esitys (määräraha ja valtuus yhteensä)	, josta vuoden 2021 määrärahavaikutus
1 Vihreä siirtymä tukee talouden rakennemuutosta ja hiilineutraalia hyvinvointiyhteiskuntaa	48,5	31,4
2 Digitalisaation ja datatalouden avulla vahvistetaan tuottavuutta ja tuodaan palvelut kaikkien saataville	9,5	9,5
3 Työllisyysasteen ja osaamistason nostaminen kestävän kasvun vauhdittamiseksi	134,9	30,9
4 Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen saatavuuden vahvistaminen ja kustannusvaikuttavuuden lisääminen	45	45
Yhteensä	**237,8**	**116,8**

- **Suurimpia esityksiä pilareittain**
  - Keskeisten materiaalien ja teollisuuden sivuvirtojen uudelleenkäyttöön ja kierrätykseen ehdotetaan **20 milj. euroa**. (Pilari 1)
  - Rakennusten lämmitysjärjestelmien vaihtamiseen öljystä vähähiilisiin lämmitysmuotoihin **15 milj. euroa**. (Pilari 1)
  - Yksityisen latausinfrastruktuurin tukemiseen taloyhtiöissä ja työpaikoilla ehdotetaan **7,5 milj. euroa**. (Pilari 1)
  - Suomen Akatemialle ehdotetaan yhteensä **45 milj. euron** lisävaltuutta (Pilari 3)
  - Business Finlandin myöntämisvaltuuteen ehdotetaan **12 milj. euron** lisäystä avainalojen vauhdittamiseen, veturihankkeisiin **40 milj. euron** lisäystä ja **10 milj. euroa** innovatiivisten kasvuyritysten tukemiseen (Pilari 3)
  - Ehdotetaan yhteensä **45 milj. euroa** hoitotakuun edistämiseen sekä palvelu- ja hoitovelan purkamiseen (Pilari 4)

Lasten ja nuorten paketti

Asia	Määräraha (milj. euroa)
Valtionosuus ja -avustus esi- ja perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen käyttökustannuksiin	40
Valtionosuus ja -avustus vapaan sivistystyön oppilaitosten käyttökustannuksiin	5
Ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen yhteiset menot	15
Valtionosuus ja -avustus ammatilliseen koulutukseen	5
Päihdepalveluiden saatavuuden parantaminen.	23
Mielenterveyspalveluiden saatavuuden parantaminen	16
Poliisin ennalta ehkäisevä toiminta	3
Korkeakoulujen rahoitus	4
Yhteensä	**111**

- Lisäksi lasten ja nuorten pakettia tukevat seuraavat elpymis- ja palautumistukivälineen esitykset:
  - Korkeakoulujen digitalisaatioon ja joustavan oppimisen vahvistamiseen 2 milj. euroa
  - Ohjaamo-kokonaisuus 3,2 milj. euroa

Muita merkittäviä lisäysehdotuksia v. 2021

Asia	Määräraha (milj. euroa)
Ulkovartiolaivojen hankinta	120
Suomen Kaasuverkko Oy:n pääomittaminen	257
Sote-uudistuksen ICT muutoskustannukset	50
Helsingin Olympiastadionin perusparannus- ja korjaushankkeen loppukustannukset	37,9
Opintolainahyvitysmenot (saajien tarkentuminen ja ehtojen joustavoittaminen)	10
Lasti- ja matkustaja-alusvarustamoiden liikennöinnin tuki	23,15
Julkisen henkilöliikenteen ostot suurilla ja keskisuurilla kaupunkiseuduilla sekä alueellisessa/paikallisessa liikenteessä (22,8 milj.) sekä lisämääräraha henkilöjunaliikenteen ostoon koronan vuoksi (11 milj.)	33,8
Turveyrittäjien tukemiseen turpeen energiankäytön ennakoitua nopeamman vähentymisen vuoksi	60
Kustannustuen IV kierros yht. 200 milj. euroa (31 milj. + 169 milj. uudelleenbudjetointi)	200
Siirto valtiontakuurahastoon Finnveran vientitakuu- ja erityistakaustoiminnan pääomittamiseen	650
Covid-19-rokotteiden hankinta	233,5
THL:n koronasta johtuvat toimintamenolisäykset (mm. testauskapasiteetin ylläpito ja sekvensointi)	10
Yrittäjien työmarkkinatukioikeuden (48 milj.) ja työttömyysturvan suojaosan (13 milj.) jatko ajalle 1.7 – 30.9	61

Muita muutoksia

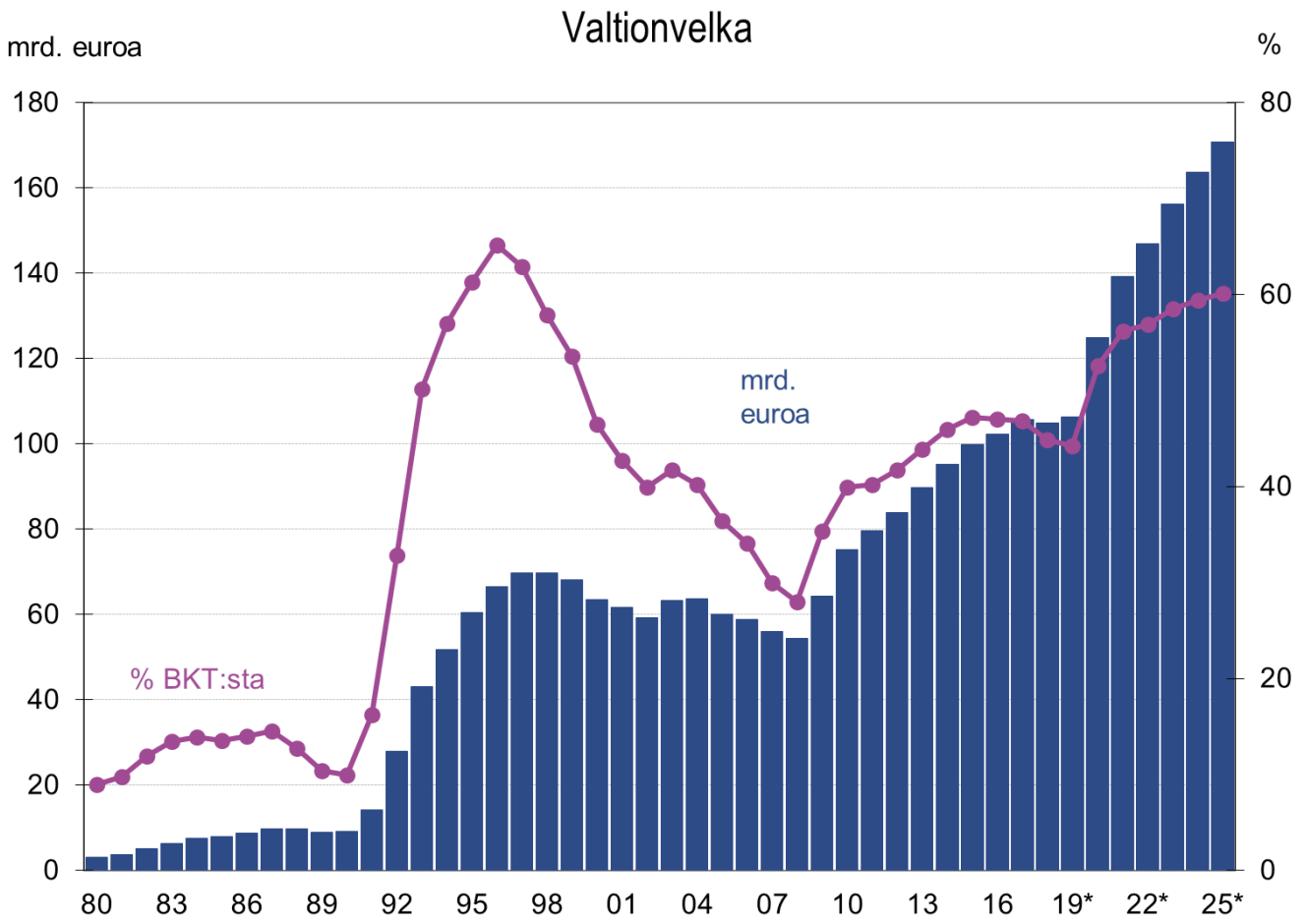
- Suomen Malmijalostus Oy:n omistajaohjaus siirtyy VNK:lle 1.6 alkaen ja TEM:n pääluokasta siirretään/uudelleenbudjetoidaan tätä varten 420 milj. euroa.
- Puolustusmateriaalihankintojen määrärahoihin ehdotetaan yhteensä n. 271 milj. euron vähennystä, jotta määrärahat saadaan vastaamaan paremmin arvioituun maksatusprofiiliin.
- Turvapaikanhakijoiden ennakoitua alemman määrän johdosta ehdotetaan 20,7 milj. euron vähennystä vastaanottoon ja 4,1 milj. euron vähennystä asiakkaille maksettaviin tukiin.
- Lisätalousarviossa varaudutaan maksamaan EU:n maaseuturahaston elpymisvälineestä rahoitettavista toimenpiteistä aiheutuvia menoja yht. 91,65 milj. euroa (kokonaan EU:n rahoittama).
- Uusille liikennehankkeiden (Digirata, Laurila–Tornio–Haaparanta sähköistys, Mt 180 Kirjalansalmen ja Hessundinsalmen siltojen uusiminen) ehdotetaan yhteensä 268 milj. euron valtuutta ja 6 milj. euron määrärahaa. Määrärahavaikutukset kohdistuvat vuosiin 2023 ja 2024. Lisäksi Kouvola–Kotka/Hamina radan parantamisen valtuutta ehdotetaan korotettavan 33,5 milj. eurolla.
- Perusväylänpidon rahoitusta aikaistetaan 50 milj. euroa vuodelle 2021 vuodelta 2022.

Tuloarviot

- Verotuloarviota alennetaan 235 milj. eurolla
  - Ansio- ja pääomatuloveroennustetta alennetaan 107 milj. eurolla lähdeveroennusteen päivittymisen sekä huojennetun maksujärjestelyn jatkamisen myötä
  - Arvonlisäveroennustetta alennetaan 41 milj. eurolla; ennakoitua parempi tilinpäätöskertymä nostaa ennustetta, mutta huojennetun maksujärjestelyn jatkaminen vastaavasti laskee sitä
  - Myös perintöveroennustetta on alennettu 84 milj. eurolla ennakoitua pienempien kertymätietojen myötä

- Vastaavasti sekalaisten tulojen ennustetta nostetaan 50 milj. eurolla
  - Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston elpymisvälineen lisärahoitus kasvaa 50 milj. eurolla

Valtionvelan määrän vuoden 2021 lopussa arvioidaan olevan n. 139,3 mrd. euroa, mikä on n. 56 % suhteessa BKT:hen.

Lähde: Valtiovarainministeriö 24.5.2021

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET